

" Waterkwaliteit en visbestand in de Blankenbergse Vaart anno 2023 "

1. Inleiding

De Blankenbergse Vaart ligt in de provincie West-Vlaanderen.

Te Blankenberge mondt de vaart uit in de Noordzee en in de omgeving van Brugge mondt de vaart uit in het Kanaal Brugge-Oostende.

2. Waterkwaliteit

a) Huidige toestand

De Blankenbergse Vaart is een Vlaams oppervlaktewaterlichaam.

De fysisch-chemische kwaliteit van oppervlaktewater wordt volgens de Europese Kaderrichtlijn Water ingedeeld in 5 klassen: slecht, ontoereikend, matig, goed en zeer goed. Ook voor de biologische waterkwaliteit gelden deze klassen.

Het meest recente jaar waarvoor alle meetgegevens volledig afgewerkt en beschikbaar zijn, is 2022 voor de fysisch-chemische resultaten en 2021 voor de biologische. Ter vergelijking werden de gegevens van 2015 gebruikt.

De fysisch-chemische kwaliteit (als samenvatting van 5 gidsparameters: totaal stikstof, totaal fosfor, geleidbaarheid, zuurstof en pH) was voor de Blankenbergse Vaart in 2015 "slecht", net zoals in 2022.

De totale biologische waterkwaliteit van dit waterlichaam was in 2015 "ontoereikend", en dat was in 2021 nog steeds het geval.

b) Toekomstperspectieven

b1) Het gebied van de Noordede en de Blankenbergse Vaart heeft al een vrij hoge zuiveringsgraad en rioleringsgraad. Een aantal overstorten op rioleringen in Blankenberge en Oostende en op de Noordede (overstort van rioleringen van Bredene) vormen wel nog een probleem. Om de waterkwaliteit verder te verbeteren, moeten die aangepakt worden. Dat gebeurt met optimalisaties aan de rioleringsinfrastructuur en de afkoppeling van het regenwater van campings in Bredene, De Haan en Blankenberge en van andere grote toeristische infrastructuur in de omgeving. Acties voor de verdere uitbouw (voornamelijk nog te plaatsen IBA's) en optimalisering van de afvalwatersanering maken deel uit van de *generieke acties* (en van de *zoneringsplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen*). Daarnaast vormt ook het generieke landbouwbeleid een zeer belangrijke basis voor de verdere verbetering van de waterkwaliteit.

Er worden veel inspanningen geleverd door de waterbeheerders om de ecologische kwaliteit op te krikken. Oevers worden zoveel mogelijk natuurtechnisch hersteld en ingericht, bijvoorbeeld door plasbermen en licht hellende taluds aan te leggen. In 2019 werd het laatste traject van de Blankenbergse Vaart op deze manier heringericht, incl. aanleg van een paaiplaats, waardoor de ecologische kwaliteit er sterk op zal verbeteren. Ook de Noordede kreeg in 2022 een ecologische opwaardering door middel van natuurlijke oeverzones.

Omgekeerd spuibeheer ter hoogte van het Maertensas in Bredene wordt toegepast om glasaalmigratie te bevorderen.

Meer info: <https://sgbp.integraalwaterbeleid.be/bekkens/bekken-brugse-polders/visie-en-acties/gebiedsgerichte-uitdagingen/aandachtsgebieden/blankenbergse-vaart-noordede>

<https://sgbp.integraalwaterbeleid.be/bekkens/bekken-brugse-polders/visie-en-acties/gebiedsgerichte-uitdagingen/aandachtsgebieden/blankenbergse-vaart-noordede/actieprogramma>

https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/bekkens/bekken-brugse-polders/waterbeheerplannen/2_bpol_wup2023.pdf

b2) Het afstroomgebied van de Blankenbergse Vaart-Noordede (de Oudlandpolder) heeft als gebiedsprioritering klasse 4: waterlichamen waarvan verwacht wordt dat de ecologische toestand goed kan zijn in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden), mits uitvoering van de acties die opgenomen zijn in het huidige SGBP3 en volgend SGBP4 (nog 2 plancycli nodig). Zie: <https://sgbp.integraalwaterbeleid.be/bekkens/bekken-brugse-polders/visie-en-acties/gebiedsgerichte-uitdagingen>.

3. Afvissingen

a) Afvissing in 2016

In 2016 bemonsterde het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) onder meer de Blankenbergse Vaart.

De staalnameplaats heeft het nummer 05126200 en ligt in de stad Blankenberge : "aan de Scharebrug".

Op de Blankenbergse Vaart (VL08_16) viste men met een sleepnet, aangevuld met fuiken. Gezien de hoge conductiviteit kan hier immers niet elektrisch gevestigd worden.

Men ving er volgende 11 vissoorten: baars, blankvoorn, brakwatergrondel, brasem, driedoornige stekelbaars, kolblei, paling, pos, rietvoorn, riviergrondel en vetje. Blankvoorn werd het meest gevangen, gevolgd door brasem.

Daarnaast werden er nog vijf Chinese wolhandkrabben, een gevlekt Amerikaans rivierkreeftje en een aantal steurgarnalen gevangen.

De EQR voor de Blankenbergse Vaart bedraagt 0,37, dit betekent dat deze in de klasse van de 'ontoereikende kwaliteit' valt.

Tabel 16 geeft de ligging van de meetplaatsen weer.

Tabel 19 geeft een overzicht weer van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten.

Tabel 20 geeft de effectieve vangst weer per soort en per staalnameplaats uitgedrukt in CPUE.

Tabel 21 geeft een overzicht weer van de ecologische kwaliteit ratio (EQR).

b) Afvissing in 2020

In 2020 werd door het INBO aan de Scharebrug alleen blankvoorn en paling gevangen.

(Zie : Tabel).

c) Afvissing in 2022

In 2022 werden in Blankenberge aan de Scharebrug volgende 6 vissoorten gevangen : baars, blankvoorn, brasem, driedoornige stekelbaars, rietvoorn en vetje.

Er werd ook zoetwatergarnaal gevangen.

(Zie : Tabel).

d) Afvissing in 2023

In 2023 werden aan de Scharebrug liefst 11 vissoorten gevangen : baars, blankvoorn, blauwband, giebel, karper, paling, rietvoorn, vetje, winde, zeelt en zwartbekgrondel.

Er werd ook steurgarnaal gevangen.

(Zie : Tabel).

VERBEIREN Marc

Wolvertem, oktober 2023

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger mevrouw Gwenny DE VROE in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Zuhail DEMIR :
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2023-2024 , vraag nr. 1068 van 21 september 2023 } .

Tabel 16 Situering van de staalnameplaatsen in het bekken van de Brugse polders in 2016.

Nummer	Lambert-X	Lambert-Y	Waterloop	Gemeente	Omschrijving
03030150	60588	209931	JABBEEKSE BEEK	Jabbeke	aan Aquafin Jabbeke
05126200	62798	220994	BLANKENBERGSEVAART	Blankenberge	aan de Scharebrug
09128200	72643	214086	ZUIDERVAARTJE	Brugge	Grijs Paard
09128250	75337	217608	ZUIDERVAARTJE	Damme	aan het bemaalingsstation
14347150	85329	213355	EDE	Maldegem	Rokaseide, Koelstraat- Rokaseidestraat
14525100	72507	214415	KANAAL VAN BRUGGE NAAR SLUIS/DAMSE VAART	Brugge	Apertje
15638100	68065	194258	JOBEEK	Wingene	Zwevezele, Willemstraat

Tabel 21 Overzicht van de EQR en hun appreciatie.

Nummer	Waterloop	Waterlichaamnummer	EQR	Appreciatie
03030150	JABBEEKSE BEEK	L107_135	0,43	matig
05126200	BLANKENBERGSEVAART	VL08_16	0,37	ontoereikend
09128200	ZUIDERVAARTJE	VL05_21	0,27	ontoereikend
09128250	ZUIDERVAARTJE	VL05_21	0,4	ontoereikend
14347150	EDE	L111_1110	0,45	matig
14525100	KANAAL VAN BRUGGE NAAR SLUIS	L107_123	0,35	ontoereikend
15638100	JOBEEK	L111_1073	0,23	ontoereikend

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	baars	4.00	62.20
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	baars	1.00	16.40
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	blankvoorn	74.00	538.30
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	blankvoorn	99.00	1014.80
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	brakwatergrondel	12.00	5.00
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	brasem	39.00	1268.10
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	Chinese wolhandkrab	5.00	77.20
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	driedoornige stekelbaars	2.00	3.20
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	1.00	12.10
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	kolblei	1.00	2.00
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	kolblei	2.00	38.20
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	paling	1.00	103.00
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	pos	2.00	35.20
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	rietvoorn	5.00	130.10
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	rietvoorn	2.00	6.40
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	riviergrondel	3.00	33.90
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	steurgarnaal	2.00	1.70
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	steurgarnaal	4.00	1.20
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2016	vetje	1.00	2.40
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	blankvoorn	5.00	139.40
BLANKENBERGSEVAART	62798/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West- Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2020	paling	38.00	6054.30

Afvissing in 2022

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	baars	1.00	12.70
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	blankvoorn	148.00	1008.30
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	brasem	12.00	36.10
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	driedoornige stekelbaars	4.00	3.70
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	rietvoorn	2.00	0.90
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	vetje	7.00	2.80
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2022	zoetwatergarnaal	10.00	1.70

Afvissing in 2023

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	baars	2.00	58.70
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	blankvoorn	6.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	blauwband	1.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	giebel	7.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	karper	1.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	paling	3.00	909.40
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	rietvoorn	3.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	steurgarnaal	2.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	vetje	10.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	winde	1.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	zeelt	1.00	
Blankenbergsevaart	62797/220994	aan de Scharebrug	Blankenberge	West-Vlaanderen	Bekken Brugse polders	2023	zwartbekgrondel	6.00	